

روش بهبود یافته برای برآورد بار در شبکه‌های توزیع با در نظر گرفتن سطوح خالی از بار

محمدصادق ایزدی

M_H_Izadi@yahoo.com

حسین نجفی

H_Najafi@hotmail.com

ذوالفقار عاشرلو

Asherloo@yahoo.com

شرکت سهامی خدمات مهندسی برق - مشاورین

گروه تخصصی توزیع نیرو

کلمات کلیدی: برآورد بار - شبکه‌های توزیع - روش Clustering - روش V.A.I - سطوح خالی

چکیده:

شکل یا مناطق تحت پوشش یک فیدر و یا حوزه‌های قرائت کنتور و نظایر آنها باشد. یکی از اشکالات موجود در این روشها وجود ناحیه‌های خالی از بار است. چون بار این ناحیه‌ها در گذشته صفر بوده بنابراین در آینده نیز صفر خواهد بود ولی در عمل ممکن است این ناحیه بدلیل برنامه‌های شهرسازی، توسعه کشاورزی، صنعتی، تجاری و نظایر آن تبدیل به سلول دارای بار گردد. در روشی که در این مقاله آورده شده است برای سطوح خالی از بار نیز برآورد بار صورت می‌گیرد در نتیجه دقت برآورد بالاتر رفته و مطالعات انجام شده براساس آن دقیقتر خواهد بود.

هرچه سطوح مورد مطالعه کوچکتر باشد نقش نقاط خالی از بار بیشتر خواهد بود، بگونه‌ای که برای سلولهای خالی از بار ۴ هکتاری درصد رشد بار برای ده سال حدود ۴۰ درصد و برای سلولهای ۴۰ هکتاری حدود ۷ درصد است. [۱].

برآورد بار برای طراحی و تصمیم‌گیری در مورد آینده شبکه نقش اصلی را دارد. شبکه‌های توزیع نیز از این قاعده مستثنی نیست. روشهای بکاررفته در برآورد بار شبکه‌های انتقال برای شبکه‌های توزیع کمتر کارآیی دارند. در این مقاله یک روش بهبود یافته برای پیش‌بینی بار برای شبکه‌های توزیع آورده شده است. در این روش برای محلهایی که اکنون خالی از بار هستند نیز برآورد بار آینده صورت می‌گیرد. برای این منظور متوسط بار مناطق همجوار برای ناحیه خالی استفاده می‌شود. جزئیات روش مذکور و آلتگاریتم مربوطه در مقاله توضیح داده شده است.

۱- مقدمه

در شبکه‌های توزیع روشهای مختلفی برای برآورد بار وجود دارد. در اکثر این روشها ناحیه مورد نظر به نواحی کوچکتر تقسیم می‌گردد. این تقسیم‌بندی می‌تواند به صورت سلولهای هم

۲- روش Clustering برای برآورد بار شبکه های

توزیع

برای برآورد بار شبکه های ، توزیع منطقه مورد مطالعه به چند قسمت تقسیم می شود که به هر کدام از آنها یک سلول گفته می شود سپس برای هر یک از سلولها برآورد بار صورت میگیرد. باتوجه به تنوع بار در شبکه های توزیع (بارهای خانگی، کشاورزی، صنعتی، تجاری و عمومی) در هر سلول چندین منحنی برآورد بار لازم است که این عمل باعث کاهش سرعت برآورد ، افزایش نیاز به حافظه و هزینه خواهد شد. برای رفع این مشکل به جای تعداد زیاد منحنی ها، چند منحنی مشخص را بکار می بریم بگونه ای که بخشهایی که روند رشد همگونی دارند در یک گروه قرار گرفته و با یک منحنی مطابقت پیدامی کنند. شکل (۱) منحنی رشد بار برای سلول هم اندازه رانشان میدهد. همانگونه که در شکل آمده است رشد همه منحنی ها تقریباً یکسان است، بنابراین میتوان بجای این ۱۸ منحنی یک منحنی میانگین برای تمام ۱۸ سلول فوق بکار برد.

به این ترتیب میتوان سلولهایی را که دارای

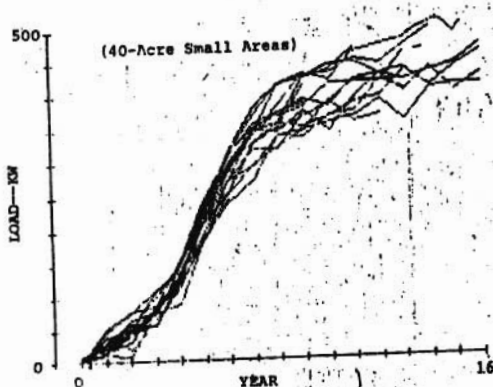
مشخصات تقریباً یکسانی هستند در یک گروه قرارداد داده و به هر گروه یک منحنی الگو برایش کرد. این منحنی ها را Clustering کوپند و این روش را روش Clustering مینامند. [۲]

شکل (۲) نمونه ای از این منحنی ها را نشان میدهد. می توان نشان داد که اگر تعداد منحنی ها خیلی زیاد باشد در افزایش دقت برآورد تاثیر چندانی نخواهد داشت. ولی اگر تعداد آنها خیلی کم باشد درصد خطا بالا خواهد رفت. اگر تعداد منحنی ها ۵الی ۷ باشد مناسب خواهد بود در این مقاله تعداد آنها ۶ عدد میگیریم. [۳]

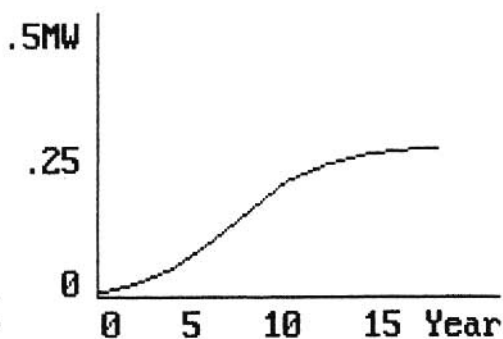
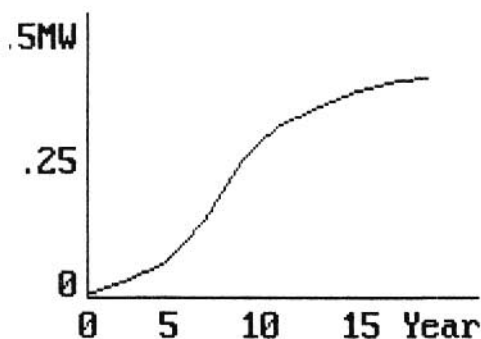
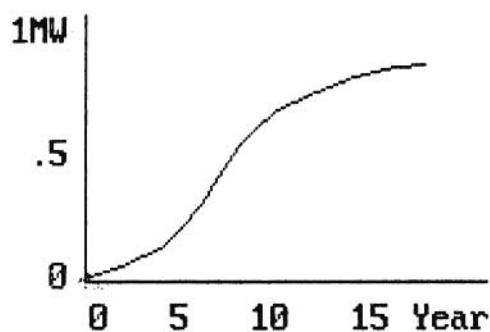
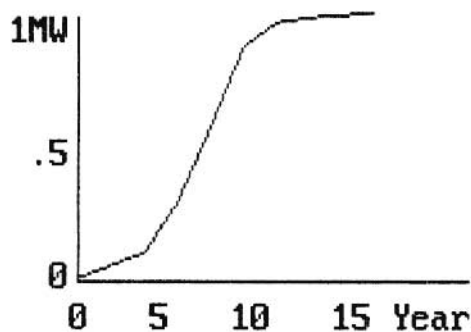
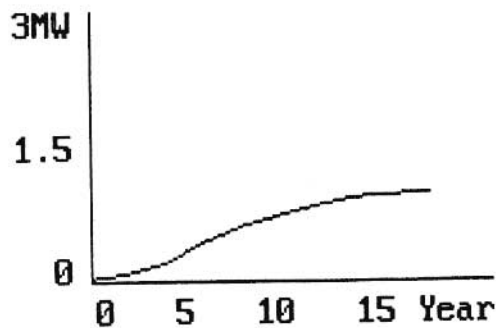
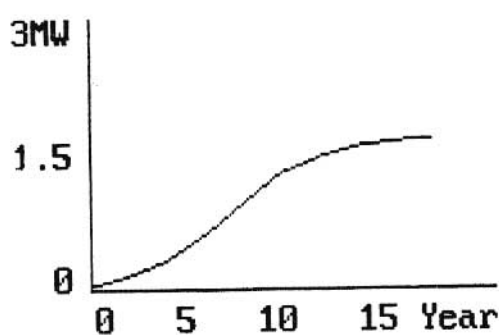
برای تهیه منحنی ها میتوان از روشهای مختلف برایش استفاده نمود. یکی از بهترین آنها رابطه GOMPERTS است.

$$x_j(t) = a + a_1 t^{-1} + a_2 t^{1/2} + a_3 t + a_4 t^2 + a_5 t^3 + e$$

در این رابطه ضرایب a تا a_5 با استفاده از سابقه بار هر بخش تعیین میگردد. پس از تعیین منحنی های فوق آنها را دسته بندی میکنیم. سپس باتوجه به سابقه بار، سلولها را در گروههای همگون مرتب می شوند. [۵]

شکل شماره (۱)

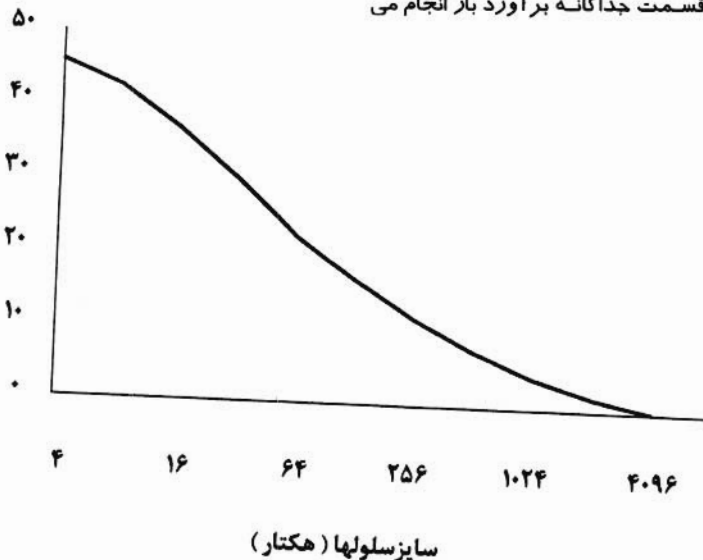

شکل شماره (۲): نمونه هایی از منحنی های الکو برای سلولهای انتخابی

۳- روش V.A.I

گیرد در صورتیکه یکی از این چهار قسمت خالی از بار باشد منحنی رشد بار آن باتوجه به سلولهای همجواری بدست میآید به این صورت که میانگین رشد بار برای سه سلول دیگر محاسبه شده و نمودار آن رسم می شود و میانگین مذکور با منحنی بدست آمده از مرحله قبل مقایسه شده و تفاضل آنها بدست میآید این تفاضل رشد بار سلول خالی را مشخص میکند. پس از تعیین منحنی بار هر قسمت، دوباره هر قسمت به چهار قسمت تقسیم شده و مراحل بالا تکرار میگردد. چگونگی مراحل فوق در شکل (۴) نمایش داده شده است.

یکی از مشکلات روش Clustering این است که اگر سلولی در گذشته دارای سابقه بار نباشد در آینده نیز دارای رشد بار نخواهد بود و به عنوان سلول بدون بار منظور خواهد شد. هرچه تعداد سلولها زیادتر و سایز آنها کوچکتر باشد تعداد سلولهای خالی از بار بیشتر شده و تأثیر آن در بر آورد بار نیز بیشتر خواهد بود این موضوع در شکل شماره (۳) آورده شده است. با توجه به این موضوع روشی که به روش V.A.I (Vacant Area Inference) معروف است و برای بر آورد بار سلولهای خالی رانیز در نظر میگیرد پیشنهاد شده است در این روش ابتدا یک بر آورد کلی برای کل منطقه صورت می گیرد سپس منطقه به چهار قسمت تقسیم شده و برای هر قسمت جداگانه بر آورد بار انجام می

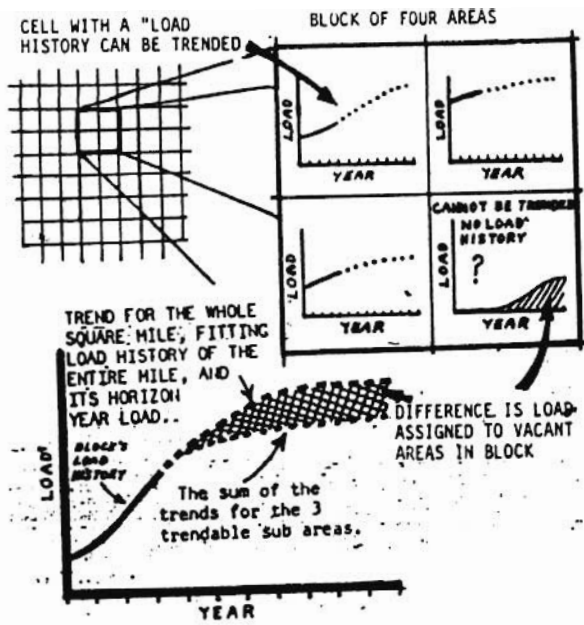

شکل شماره (۳)

مراحل بر آورد بار به روش V.A.I برای این منطقه به صورت زیر خواهد بود.
 ۱- ابتدا منحنی رشد بار برای هر یک از سلولها به روش Clustering تعیین می گیرد سپس هر ۴ سلول در یک بلوک قرار گرفته و یک سلول $250000 \text{ m}^2 (500 \text{ m} \times 500 \text{ m})$ درست

۴- مراحل روش V.A.I

برای توضیح مراحل روش V.A.I یک منطقه با وسعت $256 \text{ Km}^2 (16 \text{ Km} \times 16 \text{ Km})$ را در نظر گرفته و سایز سلولهای کوچک را $250 \text{ m} \times 250 \text{ m}$ می گیریم. به این ترتیب به تعداد ۴۰۹۶ سلول کوچک خواهیم داشت.

شکل شماره (۴)

اینکار تا جایی که سایز بلوک به ۳۵۶ Km^2 (کل منطقه) برسد ادامه مییابد. بنابراین در شش مرحله منحنی های مختلف برای بلوکهای با سایزهای مختلف تعیین شده و ذخیره می شود.

می کنند. سپس برای هر یک از بلوکهای فوق برآورد بار انجام گرفته و منحنی آن جداگانه ذخیره می شود. در مرحله بعد هر ۴ بلوک یک بلوک جدید بوجود می آورند و برای هر یک از بلوکهای جدید نیز برآورد انجام شده و ذخیره می گردد.

		1	2	3	4	5	6
40 acre	1	0	0	.5	.42	.02	0
cells within	2	.35	.25	.21	.2	0	0
occur in	3	.45	.15	.16	.1	.3	.14
clusters	4	.1	.5	.05	.28	.02	0
with this	5	.1	.05	.04	0	.51	.71
likelihood	6	0	.05	.04	0	.15	.18

جدول شماره (۱)

برازش شوند کاهش می یابد و عمل انتخاب راحتتر انجام میگردد. میتوان نشان داد که در صورتیکه Pi_j کمتر از ۹ درصد باشد میتوان از آن منحنی صرف نظر کرد. [۴]

به این ترتیب جدول مذکور به راحتی تشکیل میشود. این جدول در هر مرحله باید تشکیل شود تا بهترین منحنی برای هر بلوک بدست آید.

۳-۴- با استفاده از مفهوم نشان داده شده در شکل (۳) ابتدا برای کل منطقه برازش منحنی انجام شده سپس منطقه به چهار قسمت مساوی تقسیم گردیده و عمل برازش تکرار می شود.

در صورتیکه یکی از بلوکها خالی باشد از مطلب عنوان شده در شکل (۲) استفاده می گردد. به این صورت که منحنی های سه بلوک غیر خالی بدست آمده و تفاضل میانگین آنها از منحنی بلوک شامل آنها محاسبه می گردد. منحنی حاصل رشد بار سلول خالی را تعیین می کند. این عمل آنقدر تکرار می شود تا تقسیم ها به کوچکترین سایز یعنی سایز سلولها ($250 \times m$) برسند. در عمل می توان برای سلولهای بزرگ به جای روش کلاستر، با استفاده از روش رگرسیون برازش منحنی را انجام داد. در صورتیکه تعداد بلوکها کمتر از ۶۰ باشد از روش رگرسیون و در غیر اینصورت از روش کلاستریک استفاده می گردد.

این روش باعث کاهش خطای برآورد می گردد، در عوض زمان کامپیوتری مورد نیاز بیشتر می شود. به عنوان مثال برای روش سلول به سلول اگر زمان کامپیوتری را ۱ بگیریم، میزان خطای آن حدود ۲۸ درصد است، در صورتیکه در روش جدید زمان

۲-۴- یک جدول بنام جدول Cluster به صورت جدول (۱) تشکیل می دهیم. مقادیر هر خانه از جدول به صورت زیر محاسبه می شود.

$$P_{u,v}^r = \sum_{i=1}^j Q_j^r(u,v) / N_v^{rx4}$$

$$Q_j^r(u,v) = 1..IF..K_j^r = U, K_j^{rx4} = V$$

$$Q_j^r(u,v) = 0..IF..NOT$$

که در آن:

$P_{u,v}^r$ احتمال این است که منحنی شماره u در سلولی با سایز r به سابقه بار آن سلول به خوبی تطبیق شود، در صورتیکه بلوک مرحله بعد با سایز $r \times 4$ شامل آن سلول با منحنی شماره v تطبیق داشته باشد.

باتوجه به اینکه تعداد منحنی ها را ۶ عدد گرفتیم پس:

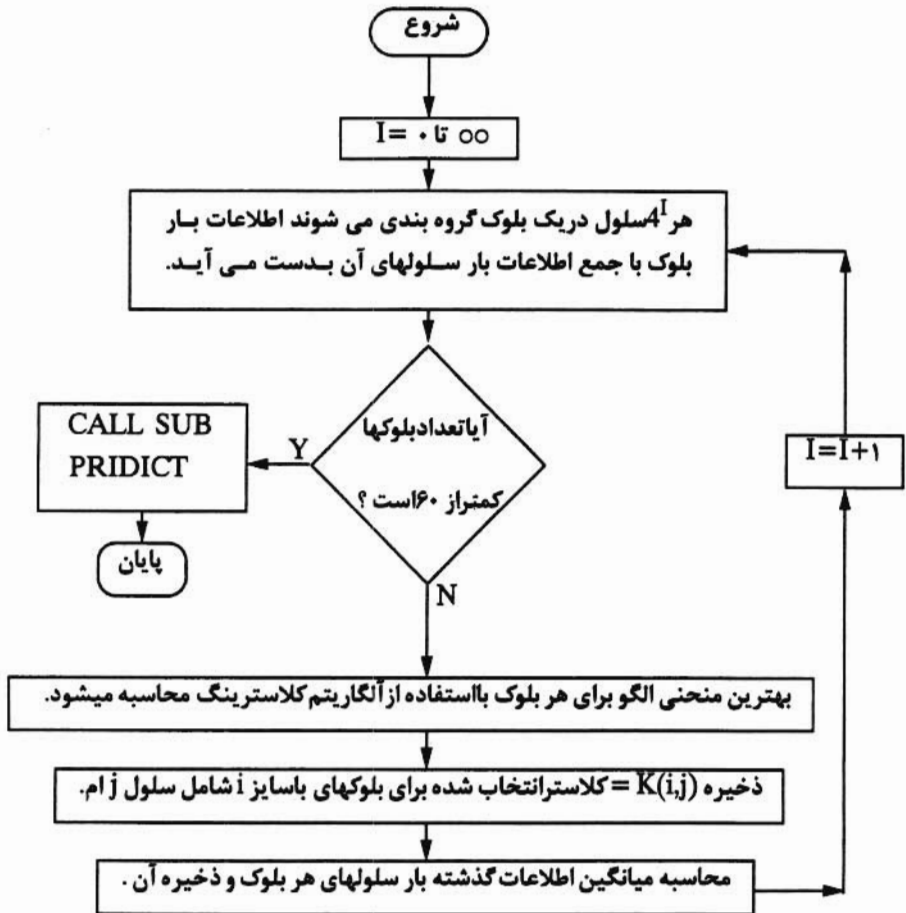
$$u = 1, 2, \dots, 6 \quad v = 1, 2, \dots, 6$$

K_j^r منحنی انتخاب شده برای بلوکهای با سایز r شامل سلول j ام است.

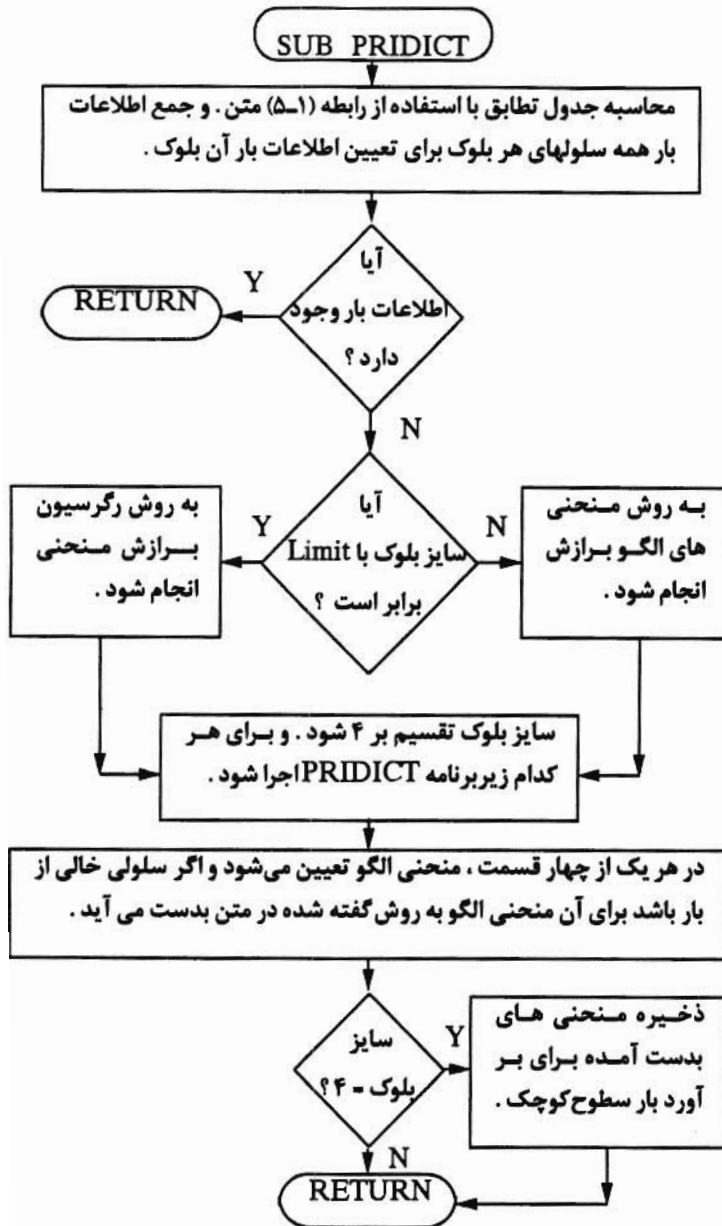
N_v^r تعداد بلوکهای با سایز r که منحنی کلاستر v برای آنها انتخاب شده است. تعداد کل سلولهای هم سایز.

جدول شماره (۱) برای تطابق سلولهای به ابعاد $250 \times m \times 250 \times m$ با بلوکهای $500 \times m \times 500 \times m$ شامل آن سلولها را نشان میدهد. در این جدول عدد صفر گوشه بالا سمت چپ نشاندهنده این است که منحنی شماره ۱ برای سلول با ابعاد $250 \times m \times 250 \times m$ که به همراه سه سلول دیگر در بلوک $500 \times m \times 500 \times m$ قرار داشتند در مرحله قبل به منحنی شماره ۱ برازش شده بودند مناسب نیست. اما منحنی شماره ۲ برای همان سلول دارای موقعیتی ۳۵ درصدی و منحنی شماره ۳ دارای موقعیت ۴۵ درصدی است. به این ترتیب تعداد منحنی هایی که میتوانستند به سلول $250 \times m \times 250 \times m$ فوق

کامپیوتری ۳/۵ و میزان خطا ۱۸ درصد است. فلوچارت‌های این روش در شکل (۶) و (۷) آمده است. [۴]

شکل شماره (۶): فلوچارت روش Clustering توسعه یافته

شکل شماره (۷): الگوریتم زیر برنامه PRIDICT

۵- مراجع :

[۱] ذوالفقار عاشرلو - مهدی احسان "پیش بینی بار برای طراحی شبکه های توزیع" دانشگاه صنعتی شریف, پایان نامه کارشناسی ارشد, د یماه ۱۳۷۶.

[2] H.L.Willis , H.N.Tram , "Cluster Based V.A.I Method for distribution Load Forecasting" , IEEE ,Trans.on PAS, vol.PAS-102, No.8 August 1983.

[3] R.W.Powell , "A computerized Cluster Based Method of Building Representative Models of distribution system" IEEE , Trans.on PAS, vol.PAS-104, No.12 Dec 1983.

[4] N.Green , "An Improved method of Extrapolating Distribution system Load Growth " IEEE ,Trans.on PAS, vol.PAS-103, No.6 June 1965.

[۵] جانانان دی کرایر "تجزیه وتحلیل سریهای زمانی" ترجمه ح نیرومند نشر دانشگاهی دانشگاه فردوسی مشهد ۱۳۷۱.